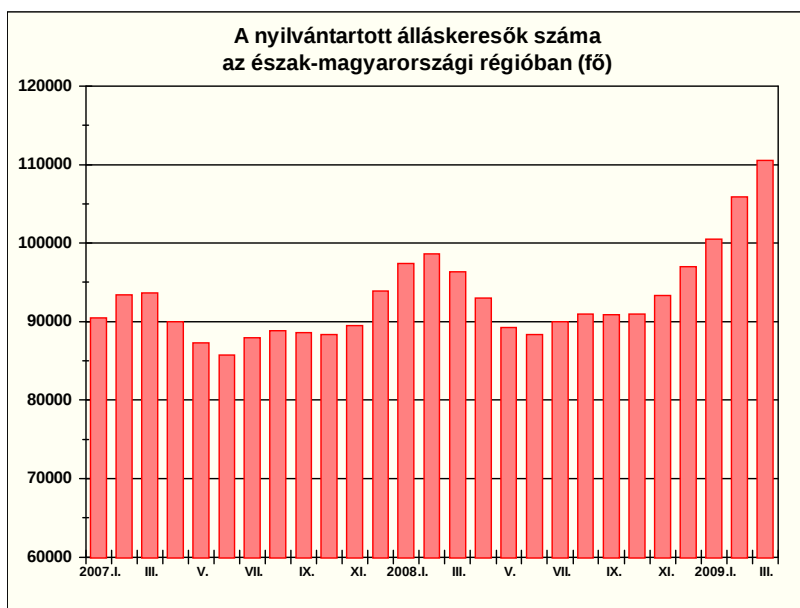




ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI REGIONÁLIS MUNKAÜGYI KÖZPONT

A munkaerő-piaci folyamatok főbb jellemzői Észak-Magyarországon 2009. I. negyedévben

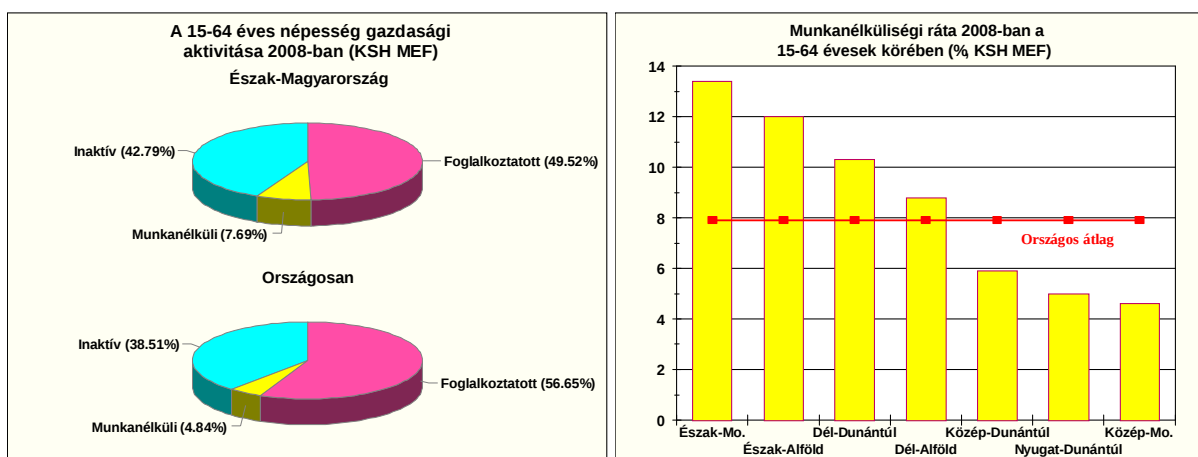


Miskolc, 2009. május

Észak-Magyarország munkaerőpiacának főbb jellemzői

A gazdasági aktivitás, a foglalkoztatottsági szint, a munkanélküliség alapvetően a gazdaság mindenkorai állapotától függ. A **pénzügyi-gazdasági válság** következtében kialakult gazdasági visszaesés **a munkaerőpiacra gyakorolt hatása rendkívül kedvezőtlen**, mely már a 2008. évi gazdasági aktivitási, foglalkoztatási, illetve munkanélküliségi mutatókban is negatív változást eredményezett mind országosan, mind Észak-Magyarországon. A csökkenő foglalkoztatás és a növekvő munkanélküliség Magyarország egyes területeit eltérő mértékben érintette. A KSH adatai szerint a korábban is súlyos munkaerő-piaci nehézségekkel terhelt térségekben, így régióinkban is, az országosnál kedvezőtlenebbül változtak a mutatók (1. sz. melléklet).

2008-ban a foglalkoztatási arány - az előző évekhez hasonlóan - **Észak-Magyarországon volt a legalacsonyabb, de a munkanélküliség szempontjából is változatlanul régióink volt a legkedvezőtlenebb helyzetű.**



A gazdasági recesszió munkaerő-piaci hatásainak mélyülését mutatja, hogy 2009. január-márciusban 4,5-szer több munkavállaló csoportos létszámleépítés keretében történő elbocsátásáról döntöttek a cégek Észak-Magyarországon, mint 2008 azonos időszakában. A munkaügyi szervezet kirendeltségein bejelentett munkaerő-kereslet évek óta nem tapasztalt mélyponton van, miközben egyre több a munkanélküli, akik szeretnének elhelyezkedni.

A nyilvántartott álláskeresők számának és összetételének alakulása

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ 27 munkaügyi kirendeltsége által nyilvántartott álláskeresők havi átlagos létszáma mintegy három éve növekvő tendenciájú. Régiós szervezetünk **2009. I. negyedévében** havonta **átlagosan 105,6 ezer álláskeresőt tartott nyilván**, 8,2 ezer fővel, 8,4%-kal többet, mint 2008 hasonló időszakában. A fejlettebb, a válság okozta létszámcsökkentésekkel inkább érintett térségekben végbement növekedés miatt, országosan az álláskeresők havi átlagos létszámának az emelkedése (14,9%) nagyobb mértékű volt, mint régióinkban.

Az aktív álláskeresők száma a régió mindhárom megyéjében meghaladta a 2008. I. negyedévi szintet

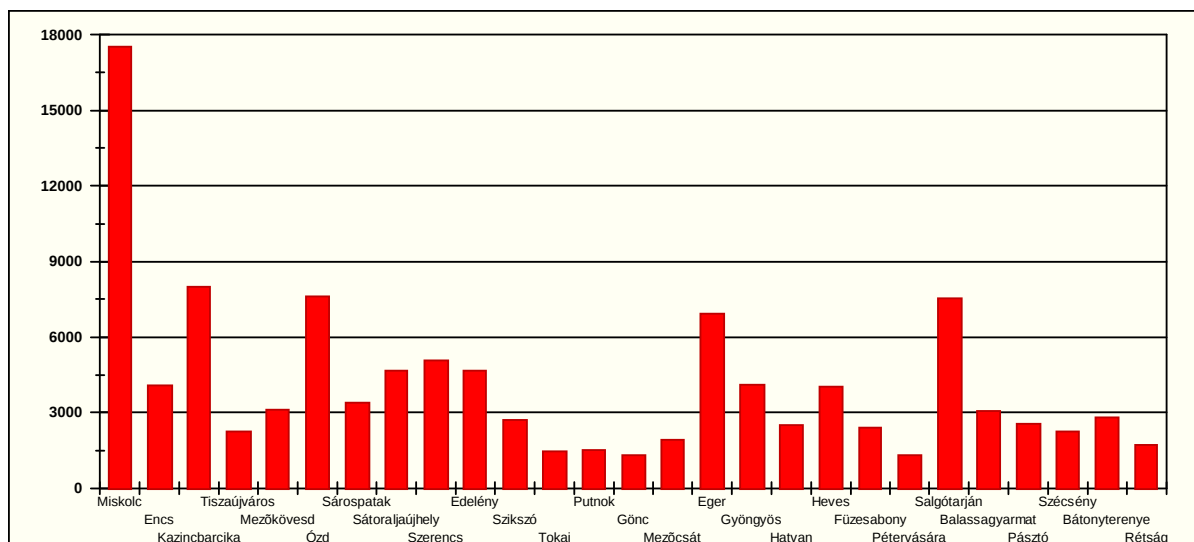
A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arány a régióban 2008. I. negyedévében átlagosan 18,7% volt, ami egy évvel később elérte a 20,5%-ot, s az országos átlagot (12,2%) továbbra is jelentősen meghaladta.

Az álláskeresők száma és változása

Körzet	Az álláskeresők					
	havi átlagos száma és változása az előző évhez képest			száma és változása az előző évhez képest		
	2009. I. negyedév (fő)	2009.-2008. (fő)	2009./2008. (%)	2009. március (fő)	2009.-2008. (fő)	2009./2008. (%)
Borsod-A.-Z. megye	66 506	3 940	6,3	69 326	7 496	12,1
Heves megye	20 026	2 352	13,3	21 313	3 840	22,0
Nógrád megye	19 111	1 875	10,9	19 914	2 837	16,6
Észak-Magyarország	105 643	8 166	8,4	110 553	14 173	14,7
Országosan	538 705	69 676	14,9	563 885	101 515	22,0

A válság hatására először 2008 novemberében történt az előző évinél intenzívebb létszám-bővülés a munkaerő-kölcsönző cégeken keresztül dolgozók állástalanná válása miatt, de az álláskereső ügyfelek számának növekedése februárban volt a legintenzívebb. Egyrészt az előző év végén jelzett elbocsátások megvalósulása miatt, másrészt az egyéb módon munkaviszonyt vesztek beáramlása következtében. A különböző felmondási idők és a passzív táppénz igénybe vétele következtében még márciusban is számos álláskereső kérte a regisztrálását.

A nyilvántartott álláskeresők száma kirendeltségenként 2009. márciusban (fő)



A korábbi években márciusban már érzékelhető volt a szezonális élénkülés hatására az álláskeresők számának csökkenése, azonban a gazdasági válság mélyülése következtében ez a hatás az idén lényegesen mérsékeltebben jelentkezett. A régiót alkotó valamennyi megye munkaerőpiacán ez trend érvényesült, s egy-két körzet kivételével valamennyi kistérségben is általánossá vált a létszám-bővülés. Egyedül Szikszó körzetében stagnál december óta a munkanélküliek létszáma.

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat kirendeltségein **2009. március végén** 563,9 ezer fő szerepelt a regisztrációban, közülük csaknem **110,6 ezer fő az észak-magyarországi régióban keresett munkát**. Az éves szintű létszámnövekedés nagysága 14,2 ezer fő, mértéke pedig 14,7% volt, szemben az országos 22,0%-os növekedési ütemmel.

Március végén az álláskeresők száma az egy évvel korábbi adatokat Észak-Magyarország mindhárom megyében, illetve - a szikszói kivételével - a kistérségek mindegyikében meghaladta.

Az országos átlagot jelentősen meghaladó az álláskeresők aránya a gazdaságilag aktív népességben belül Borsod-Abaúj-Zemplén és Nógrád megyében, de a régió belül kedvezőbb helyzetű Hevesben is meghaladja az országos szintet.

A munkanélküliség súlya alapján régióink területén továbbra is jelentős területi különbségek tapasztalhatóak. Az álláskeresők aránya a legalacsonyabb, 11-15% között értéket a hatvani, a gyöngyösi és a tiszaujvárosi kistérségekben mutatja, míg az encsi, gönci, putnoki, szikszói, edelényi, mezőcsáti és hevesi körzetekben ennek akár két-háromszorosa mutatható ki. A régiós átlagtól 10 kistérség mutatója alacsonyabb, melyből 4 Heves, 3-3 pedig a másik két megyéhez tartozik. A munkaerő-piaci körzeteink többségét (17) tehát jelentős mértékben nyomasztja a munkanélküliség.

Az év első hónapjait növekvő beáramlás és csökkenő kiáramlás jellemezte

2009. I. negyedévben Észak-Magyarországon csaknem **32 ezer fő kérte nyilvántartásba vételét kirendeltségeinken**, 5,5 ezer fővel, 21,1%-kal többen, mint az előző év azonos időszakában. Az állásukat elvesztő, illetve az inaktivitásból visszatérők száma (28,3 ezer fő) 22,2%-kal emelkedett 2008. I. negyedévhez képest, de a pályakezdekők álláskeresői lehetőségei is korlátozottabbak voltak, mint tavaly, ezért az ő beáramlásuk (3,4 ezer fő) is 12,5%-os emelkedést mutat a tavalyihoz mérten.

A munkaviszonyt veszített álláskeresők legnagyobb számban a feldolgozóipar területeiről érkeztek (fémfeldolgozás, élelmiszeripar, híradástechnikai termékek gyártása, fém alapanyag gyártása, gépipar), de a gazdasági szektoron belül jelentős kibocsátó volt még az építőipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság is. Ezen túl meghatározó volt a közfeladatokat ellátók visszaáramlása is.

A beszűkült munkaerőpiacra egyre nehezebb bejutni, ezért csökken az elhelyezkedés lehetősége, ezáltal mérséklődik a kiáramlás. **2009. I. negyedévben 18,2 ezer fő nyilvántartása szűnt meg, ami 5,6 ezer fővel, 23,4%-kal elmaradt az egy évvel korábbi létszámtól.** A munkaerő-kereslet csökkenésén túl a támogatott képzések alacsony száma is hozzájárult a kiáramlás visszaeséséhez.

A kilépők 43%-a elhelyezkedett vagy támogatott képzésbe kapcsolódott be, de ugyanennyien kerültek törlésre együttműködés hiánya, az aktív álláskeresősről való lemondás miatt is.

A jelentős fluktuáció és a létszámnövekedés ellenére az álláskeresők összetételét viszonylag stabil arányok jellemzik

2008. I. negyedévéhez képest alapvetően nem változott sem az állástalanok nemenkénti megoszlása, sem korösszetétele, sem a képzettségi szintje, ugyanis egy százalék alatti volt a súlyeltolódás az egyes csoportok között. Az ellátás tekintetében viszont jelentős átrendeződés valósult meg, a szervezetünk által folyósított ellátásokra jogosultak részaránya emelkedett a munkaviszonyt veszítettek fokozott beáramlása következtében.

A havi átlagos létszámok szerint az álláskeresők kiemelt csoportjaiban **a nők, a 25 éven aluliak és az alacsony iskolai végzettségűek körében az átlagosnál mérsékeltebb volt a létszámbővülés** 2008. I. negyedévhez képest, míg **a férfiak, a középfokú szakképzettséggel rendelkezők és az 50 évnél idősebbek létszáma dinamikusabban emelkedett.** Említést érdemel, hogy a diplomával rendelkezők és a települési önkormányzatok által megállapított aktív korúak ellátására jogosultak - mint felülvizsgálatra került ellátási formában - részesülők létszáma az első negyedévben elmaradt az egy évvel korábbtól.

Az álláskeresőket összetételére vonatkozó főbb adatok

Megnevezés	2008. I. negyedév		2009. I. negyedév		Létszámváltozás	
	fő	megoszlás (%)	fő	megoszlás (%)	főben	%-ban
Az álláskereső száma*	97 477	100,0	105 643	100,0	8 166	8,4
Közülük						
Pályakezdő	10 255	10,5	10 422	9,9	167	1,6
Férfi	54 451	55,9	59 491	56,3	5 040	9,3
Nő	43 026	44,1	46 152	43,7	3 126	7,3
Alacsony iskolai végzettségű	47 053	48,3	50 471	47,8	3 418	7,3
Középfokú végzettségű	47 666	48,9	52 590	49,8	4 924	10,3
Diplomás	2 758	2,8	2 582	2,4	-176	-6,4
25 év alatti	16 744	17,2	17 741	16,8	997	6,0
50 év feletti	15 455	15,9	17 506	16,6	2 051	13,3
Tartósan regisztrált	38 316	39,3	40 733	38,6	2 417	6,3
Álláskeresői ellátásra jogosult	22 303	22,9	24 895	23,6	2 592	11,6
Aktív korúak ellátására jogosult	41 866	42,9	39 371	37,3	-2 495	-6,0

* Havi zárólétszámok átlaga

A pályakezdők és a tartósan álláskeresőket körében az átlagosnál kisebb volt a létszámbővülés

2009. március végén 10.800 fő volt a pályakezdő álláskeresőket száma, s csaknem minden 10. álláskereső e csoportba tartozott. Állományuk az elmúlt egy évben mérsékeltebben emelkedett, mint az összes álláskeresőé, s létszámuk 638 fővel, 6,3%-kal haladta meg a 2008. márciusi adatot. A létszámbővülés a régió mindhárom megyéjére jellemző volt, amely Nógrád megyében volt a legintenzívebb, 21,4%-os (Borsod 1,6%, Heves 10,8%).

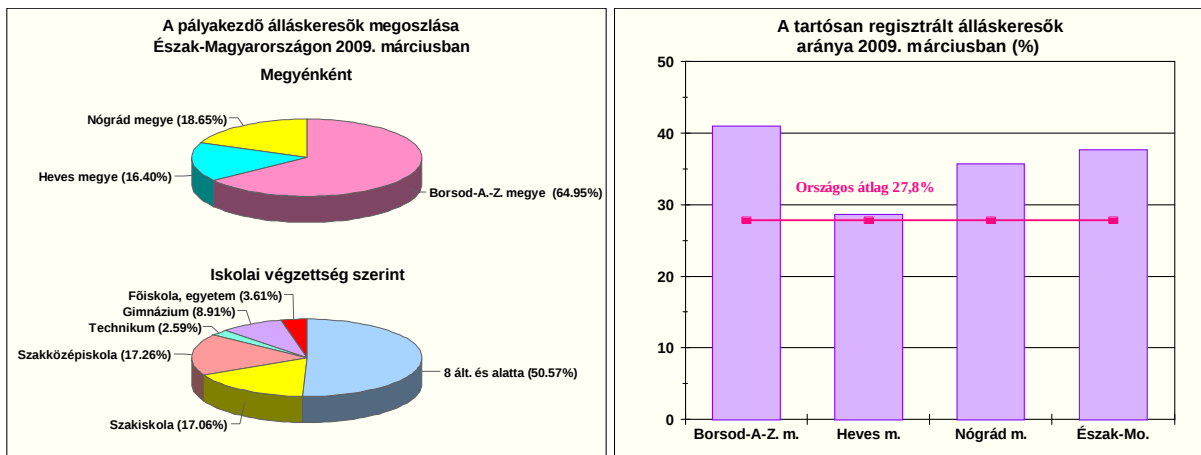
A nyilvántartott fiatalok havi átlagosan száma 2009. I. negyedévben 10.422 fő volt, ami csupán 1,6%-kal volt kedvezőtlenebb az előző évi adatnál. Az országos szintű létszámbővülés ennél 5%-ponttal magasabb volt. A korábbi évhez, illetve évekhez viszonyított magasabb létszámszint kialakulását alapvetően a lassuló regisztrációból való kiáramlás okozza. Az idén a munkaerőpiac csökkenő befogadóképessége miatt kevesen jártak sikerrel az álláskeresőket során, de sokan elvesztették néhány hónapig tartó munkájukat, ezért szervezetünktől kértek segítséget, ami a belépők számának növekedését okozta.

A szakképzett vagy érettségivel rendelkező, január-március folyamán regisztrált fiatalok közül a legtöbben irodai adminisztratív jellegű vagy ügyintézői állásokat, eladó, hegesztő, felszolgáló és lakatos munkaköröket kerestek. A diplomások közül a közgazdászok voltak a legtöbben.

A pályakezdők összetétele a munkaerő-piaci esélyek szempontjából továbbra is rendkívül kedvezőtlen, minden második fiatal legfeljebb csak az általános iskolát járta ki.

A szakmunkások elhelyezkedési esélyei a korábbi években folyamatosan javultak, ám az utóbbi hónapokban jelentősen beszűkült munkaerőpiac viszont nem, vagy csak korlátozott számban tart igény a tapasztalatlan fiatal munkaerőre. Ennek következtében növekszik az állásra váró pályakezdők létszáma is. A gimnáziumi vagy szakközépiskolai érettségivel rendelkezők többsége semmilyen szakmai ismerettel nem bír, viszont egy érettségire épülő szakképzés után munkaerő-piaci esélyeik jelentősen javulhatnak. Minden negyedik pályakezdő ügyfelünk e csoportba tartozik, körükben az eltelt egy évben az átlagost meghaladó volt a létszámbővülés. Az általános létszámnövekedés ellenére a technikumot, illetve főiskolát vagy egyetemet végzettek létszáma elmaradt a 2008. I. negyedévi adatoktól.

A be- és kiáramlási adatok vizsgálata továbbra is megerősíti azt a tényt, hogy az iskolázottsági szint növekedésével a pályakezdők esetében is emelkednek az elhelyezkedési esélyek.



A folyamatos fluktuáció mellett az állás keresőknek kialakult egy olyan rétege, amely tartósan kiszorult a munkaerőpiacról. Többségük halmozottan hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, elavult szakismeretű, életkoruk jelentős hátrányt jelent a munkaerőpiacon. **2009. március végén 41.637 fő volt a tartósan regisztrált állás keresők száma régióban,** amely egy év alatt 8,5%-kal emelkedett. Az egy évnél hosszabb ideje folyamatosan nyilvántartásban szereplők összes állás keresőn belüli aránya 37,7%, ami országos átlagban ennél 9,8%-pontosan alacsonyabb.

Az egyes térségek munkaerő-piaci helyzete jelentősen befolyásolja a munkanélküli állapot tartósságát. Miközben a hevesi állás keresők 28,6%-a nem tud egy évnél hosszabb ideje elhelyezkedni, addig a nógrádiak közel 36, míg a borsodiak 41%-a.

A tartósan állás keresők körében az összes állományra vonatkozó arányoktól magasabb a nők, az alacsony iskolai végzettségűek és a 35 éven felüliek részesedése, valamint a települési önkormányzat által megállapított aktív korúak ellátására támaszkodók létszámsúlya.

Régióban az állás keresők legnagyobb hányadát hosszú idő óta ez utóbbi réteg, az önkormányzati ellátásra jogosultak rétege alkotja. A segélyezés feltételei az év elejétől jelentősen módosultak, ezért az önkormányzatoknak 2009. március végéig felül kellett vizsgálni a rendszeres szociális segélyben részesülők ún. aktív korúak ellátására való jogosultságát. A 2009. márciusi zárónapon nyilvántartott állás keresők közül 35.142 főt még rendszeres szociális segélyezettként tartott nyilván szervezetünk, az ő esetükben még nem kapott értesítést szervezetünk a felülvizsgálat eredményéről, míg az új típusú ellátásra, a rendelkezésre állási támogatásra jogosultságot szerzők közül 13.463 fő kirendeltségeinkkel együttműködő állás kereső volt.

A munkaerő-kereslet jellemzői Észak-Magyarországon 2009. I. negyedévben

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ 2009. január-márciusban összesen 32 munkáltatótól érkezett **1.862 fő elbocsátásra vonatkozó, csoportos létszámleépítésnek minősülő döntésről szóló bejelentés,** amely csaknem ötszöröse az egy évvel korábbinak. Az elbocsátások következtében 877 fő Borsod, 689 fő Heves, 296 fő Nógrád megyében veszítette el álláshelyét.

A válság okozta munkahely-megszűnések kétharmada a feldolgozóipart sújtotta, jellemzően a ruházati, fém-, és gépipar területét. Jelentősebb, 100 főt meghaladó elbocsátás a szállítás, az egészségügy, a villamosenergia-ellátás és a gazdasági szolgáltatások ágazatában zajlott. A leépítések további része a mezőgazdaság és a pénzügyek szektorából került bejelentésre.

A munkáltatók többsége a megrendeléseik jelentős visszaesése miatt kényszerült létszámcsökkentésre, míg néhányan költségtakarékossági okok miatt átszervezést hajtottak végre, több vállalkozás pedig fizetéseketelenség következtében felszámolás alá került.

Az utóbbi hónapokban megvalósított létszámcsökkentések zöme nem esett bejelentési kötelezettség alá, mivel a határozott idejű szerződések lejártak, illetve a bérelt munkavállalók igénybevétele megszüntetése nem tartozik bejelentési kötelezettség alá, ezeket a létszámszűkítő intézkedésekkel a cégek rugalmasabb módon élhetnek.

A 2008. utolsó negyedében kirobbant pénzügyi és gazdasági válság jelentősen visszavetette az új munkahelyek létrejöttét. Az ÉMRMK kirendeltségein az év első három hónapjában két olyan új cég megalakulását jelezték, amelynek induló létszáma a tíz főt meghaladta, miközben négy munkáltató hajtott végre tíz főt elérő vagy meghaladó létszám-bővítést. Ezek révén összesen 134 új álláshely jött/jöhet létre a térségben. Egy évvel korábban 348 fős létszám-bővítésről számolhattunk be.

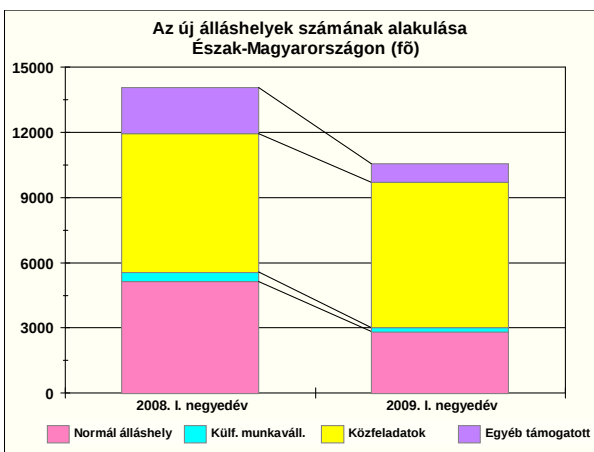
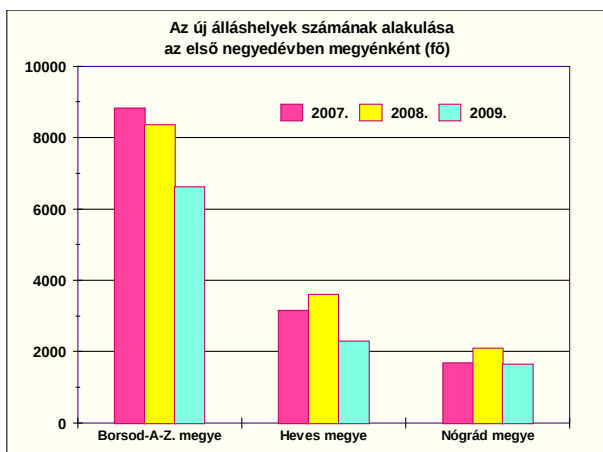
A munkaerő-kereslet csökkenése folytatódott 2009 első hónapjaiban is

Szervezetünk 2009. I. negyedévben havonta átlagosan 7.705 álláshelyet tudott felajánlani az álláskeresőknél, melyek megyénkénti megoszlására jellemző, hogy 65%-uk Borsodban, 20%-uk Hevesben, további 15%-uk Nógrádban állt rendelkezésre.

2009. január-márciusban összesen 10.550 főre vonatkozó állásigényt tártak fel, illetve fogadtak az ÉMRMK közvetítői, ami 3.520 fővel, 25%-kal elmaradt az egy évvel korábbtól. Az elhelyezkedés lehetősége a régiót alkotó megyék mindegyikében kedvezőtlenül alakult.

A mezőgazdaság kivételével a gazdaság minden területén sokkal kevesebb állást kínáltak a munkáltatók, mint 2008. I. negyedévben. Kereslet-bővülés egyedül a közfoglalkoztatás területén történt, amely az „Út a munkához” program indításának köszönhető.

2009. március végén Észak-Magyarországon 5.152 álláshely volt betöltetlen, amelyek döntő többségére folyamatban volt a közvetítés.



Az első negyedév folyamán bejelentett álláshelyek közül 6.679 közfeladatokhoz kapcsolódott, további 858 fő foglalkoztatásához pedig egyéb támogatást igényeltek a munkáltatók. A támogatott álláshelyek száma összességében 11,3%-kal maradt el az egy évvel korábbtól. Az önkormányzatok, közhasznú társaságok közfeladatok iránti kereslete csaknem 5%-kal emelkedett, míg az egyéb támogatással társuló álláshelyeké közel 60%-kal fogyott.

A nem támogatott (ún. normál) álláshelyek száma is jelentősen (46%-kal) elmaradt a 2008. I. negyedévitől. Ezen belül az egyébként is kis részt kitevő külföldi munkavállalók iránti kereslet 56%-kal mérséklődött, míg az ezen felüli normál álláshelyek számában 45%-os volt a visszaesés.

A munkáltatók főként képesítéshez nem kötött álláshelyet kínáltak az álláskeresőknél. A szakképzettek közül elsősorban az eladók, irodai adminisztrátorok, kőművesek, hegesztők, vagonőrök, lakatosok, varrónők és a festők voltak kelendők.

A munkaerő-piaci feszültségek csökkentése érdekében nyújtott támogatások, szolgáltatások

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ 2009. évre vonatkozó szakmai célkitűzései a gazdasági válság kedvezőtlen munkaerő-piaci következményeinek mérséklésére, a munkahelyek megőrzésére, számuk bővítésére, az álláskereső képzettségének, alkalmazkodó képességének növelésére, az aktív korúak szociális támogatásával összefüggő teendők ellátására irányulnak.

A kiemelten kezelt munkaerő-piaci feszültségek által érintettek köre nagyrészt fedi a régióban korábban is a támogatások elsődleges célcsoportjának tekintett álláskeresői rétegeket, amely a válság hatására kiegészül a munkahelyük elvesztésével vagy a tartós munkanélküliség kialakulásával fenyegetett munkavállalókkal.

2009. január-márciusban 8.479 fő talált munkát a munkaügyi kirendeltségek által nyújtott szolgáltatások segítségével

Közvetítőink azokat az álláshelyeket ajánlhatják ügyfeleknek, melyeket a munkáltatók közvetítési igénnyel jeleztek kirendeltségeinknek. A munkakínálatot viszont az új szolgáltatási modell keretében kialakított öninformációs terek, az ún. **M-pontok**, vagyis munkapontok jelentősen bővítik. Ezek lényege, hogy az álláskereső önállóan, a kihelyezett tájékoztatók segítségével, illetve az interneten keresztül kereshetnek munkát.

Az **Álláskereső Klub** háromhetes csoportfoglalkozások szervezésével, álláskeresői technikák oktatásával, egyéni álláskeresői tanácsadással, információnyújtással segíti ügyfeleink elhelyezkedését. A **Foglalkozási Információs Tanácsadó** naprakész, folyamatosan bővülő információs bázissal áll az álláskereső rendelkezésére, valamint EURES tanácsadó is segíti a tájékozódást.

A foglalkoztatottá váltak számának alakulása Észak-Magyarországon

Megnevezés	2008. I. negyedév		2009. I. negyedév		Változás	
	fő	megoszlás (%)	fő	megoszlás (%)	2009-2008. (fő)	2009/2008. (%)
Foglalkoztatottá váltak száma összesen	14 424	100,0	8 479	100,0	-5 945	-41,2
Ebből						
Támogatott munkahelyre	6 106	42,3	2 866	33,8	-3 240	-53,1
Nem támogatott munkahelyre	8 318	57,7	5 613	66,2	-2 705	-32,5

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ, illetve kirendeltségei valamely támogatásának, szolgáltatásának igénybevételével 2009 első negyedében 8.479 fő jutott munkához, számuk közel 6 ezer fővel, több mint 4 tizedével kevesebb, mint 2008. hasonló időszakában.

A régiót alkotó megyék eltérő munkaerő-piaci helyzete jórészt tükröződik az elhelyezkedők számának alakulásában is. Az előző év hasonló időszakához képest 2009. I. negyedévben Heves megyében 36%-kal, Nógrádban 38%-kal, míg Borsodban 44%-kal csökkent.

A kedvezőtlen fordulatot a belépők számának jelentős növekedése, az új álláshelyek számának drasztikus visszaesése miatt az elhelyezkedési lehetőségek csökkenése idézték elő, valamint az, hogy a támogatási eszközöket, a közfoglalkoztatást érintő változások miatt az idén néhány héttel később vált tömegesebbé ezek alkalmazása.

Az áttekintett időszakban az álláshelyek jellegéből adódóan döntően alacsony iskolai végzettségű álláskeresőket jutottak munkához segítségünkkel. A legtöbben közfeladatokat láttak/látnak el néhány hónapig közcélú, illetve közmunka keretében. Jórészt ennek a rétegnek az elhelyezkedését segítették az uniós forrás felhasználásával indított programok is, de bővült azok száma is, akik a START kártyacsalád segítségével találtak munkát

A Munkaerő-piaci Alap decentralizált foglalkoztatási alaprészből 2009. I. negyedévben több mint 14 ezer fő képzésének, foglalkoztatásának támogatása valósult meg

A decentralizált foglalkoztatási alaprész észak-magyarországi régióban 2009-ben felhasználható kerete 4.357 millió Ft, amely magában foglalja a 2009. évet megelőző évekről áthúzódó kötelezettségeket is. A 2009. évben szabadon leköthető forrás nagysága 1.487 millió Ft, amely jelentősen elmarad az egy évvel korábbi összegtől. Az eszközök egy részét a régióközpont, egy részét viszont a kirendeltségek működtetik egységes támogatási elvek mellett.

Az első negyedévben a rendelkezésre álló forrás 37%-ának kifizetésével 14.313 fő foglalkoztatásának, képzésének támogatása valósult meg.

A bér- és járulék jellegű támogatásokkal az elsődleges munkaerőpiacra kerülnek vissza ügyfeleink. Az év első három hónapjában közel 5 ezer fő foglalkoztatását segítettük elő. A többszörösen hátrányos helyzetben lévő álláskeresőket nagy részének a közfoglalkoztatás keretében létrehozott munka jelenti az egyetlen lehetőséget munkajövedelem szerzésére. 2009. január-márciusban 4.206 fő dolgozott támogatásunk mellett a másodlagos munkaerőpiacon. A munkaerő-piaci szolgáltatások iránti igény fontosságát jelzi, hogy a vásárolt humánszolgáltatásokat három hónap alatt 2.286 fő vette igénybe. A negyedik legnagyobb létszámot a képzésben részt vevők tették ki (2.153 fő).

Az ÉMRMK 2009-ben a Munkaerő-piaci Alap **elkülönített képzési keretéből 350 millió Ft**-ot használhat fel. Ebből az Észak-magyarországi Regionális Képző Központtal együttműködve mintegy 97 tanfolyamon - a 2008. évről áthúzódó képzésben résztvevőkkel együtt - közel 1.900 fő képzését tervezzük a régió területén. A tanfolyamok többsége az „Út a munkához” programhoz kapcsolódik, amely a leghátrányosabb helyzetű rétegek munkaerőpiacra történő visszajutását elősegítő felzárkóztató/ismeretpótló képzés lebonyolításával a szakképzettség megszerzésének esélyét kívánja biztosítani a 35 éven aluliak körében

Észak-Magyarországon főként Borsodban és Nógrád megyében van nagy hagyománya a **közmunkaprogramoknak**. 2009-ben e területen több lehetőség is segítette/segíti az álláskeresőket a jövedelemszerzésben, így a téli közmunka, a téli erdőművelési közmunka, a tavasszal indított (induló) kórházi, közúti, vasúttisztasági, idegenforgalmi és a természetvédelmi közmunka.

Az április közepéig tartó téli közmunka keretében 20 kistérség 338 településén **2.440 fő** foglalkoztatása valósult meg a Szociális és Munkaügyi Minisztérium **1.016,1 millió Ft-os támogatásával**. A téli erdőművelő közmunka 3 hónapig biztosított jövedelmet 100 főnek a régió mindhárom megyéjében. A 2009. évi meghívásos közmunkaprogramok április-májusban indulnak, s több száz főnek adnak lehetőséget a munkavégzésre.

A 2008-ban indult és 2009 végéig tartó, **„Decentralizált programok a hátrányos helyzetűek foglalkoztatásáért” c. program** megvalósítására 5.187,5 millió Ft áll a TÁMOP 1.1.2 program révén a régió rendelkezésére. Ebből **4.100 fő programba vonását terveztük** az álláskereső kiemelt célcsoportjaiból (alacsony iskolai végzettségűek, 25 év alattiak, az ötvenedik életévüket betöltötték, a munkaerőpiacra visszatérő gyermekgondozáshoz kötődő ellátásban vagy ápolási díjban részesültek, továbbá a családon belüli többszörös munkanélküliséggel érintettek). Az eltelt időszak pénzügyi megtakarításainak optimális felhasználása érdekében tavasszal lehetőség nyílt a program módosítására, amelynek köszönhetően régióinkban **további 300 fő** bevonását valósíthatjuk meg az év végéig.

Elkezdjük a program II. szakaszának tervezését is, amelyben új célcsoportként jelentek meg a válság miatt munkanélkülivé vált álláskereső. Körükből 2.910 főt kívánunk visszavezetni a munkaerőpiacra, míg az egyéb célcsoportokból 1.595 fő képzésével, támogatott foglalkoztatásával számolunk.

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ 2009. évi tevékenységében kiemelt helyet foglal el az **„Út munkához” program** megvalósítása, amely a szociális támogatási rendszer munkára ösztönző átalakítása érdekében a következő célokat tartja szem előtt:

- a segélyezettek munkaerő-piaci pozíciójának javítása
- a segélyezés munka ellen ösztönző hatásának mérséklése
- a foglalkoztatás növelése
- a szociális és munkaügyi szolgáltatások együttműködésének erősítése a segélyezettek munkaerő-piaci és szociális integrációja érdekében.

A program keretében **az önkormányzatok szerepvállalása a közfoglalkoztatás területén** ez évtől **lényegesen megnövekedett**, a közcélú és a közhasznú foglalkoztatás forrásai összekapcsolódnak, és a jelentős nagyságrendű összeggel közvetlenül az önkormányzatok rendelkeznek. Ennek köszönhetően számos feladat hárult rájuk, amelyekből kiemelkedik az aktív korúak rendszeres szociális segélyében részesülők szociális ellátásra való jogosultságának felülvizsgálata, a közfoglalkoztatási terv elkészítése és annak megvalósítása.

A jelenleg ismert 594 közfoglalkoztatási tervben közel 55 ezer fő rendelkezésre állási támogatásra (RÁT-ra) jogosult személyt jelöltek meg, akik közül 2009-ben csaknem 38 ezer fő foglalkoztatását irányozták elő. Az önkormányzatok, illetve intézményeik túlnyomó része kéri a kirendeltségeink közreműködését, a bejelentett álláshelyekre az ügyfelek közvetítését. Jelentős létszámbevonás a második negyedévtől kezdődött meg.

Régiós szerveztünk részt vesz a **Postapartner**, valamint a **Szakmával rendelkező rendszeres szociális segélyben részesülő pályakezdők foglalkoztatására irányuló központi munkaerő-piaci programok** megvalósításában is. Az első program Heves megyét érinti, míg a kísérleti RSZS program a régió körzeteinek többségére kiterjed, s összesen 67 főt érint. Ez utóbbi program célja, hogy a 25 év alatti szakképzett, rendszeres szociális segélyben részesülő fiatalok munkatapasztalat-szerzését elősegítése támogatott foglalkoztatás révén.

Az elmúlt hónapok során kialakult pénzügy-gazdasági válság következtében **jelentősen felértékelődött a munkahelymegőrző támogatás szerepe, melyre különféle forrásokból több program is rendelkezésre áll.**

- o Hagyományos munkahelymegőrző támogatás a decentralizált foglalkoztatási alaprészből
- o Válságkezelés, szerkezetváltás központi program
- o A regionális munkaügyi központok kezelésében lévő „A munkahelyek megőrzéséért” elnevezésű program
- o „A foglalkoztatottság megőrzésének támogatása a gazdasági visszaesés következtében átmenetileg nehéz helyzetbe jutott munkáltatóknál” OFA program

A nehéz helyzetbe került munkáltatók igyekezzenek kihasználni a támogatási lehetőségek valamelyikét, sorra nyújtják be pályázataikat szervezetünkhöz. A beadott kérelmek, pályázatok feldolgozása, a kapcsolódó programtervek kidolgozása folyamatosan zajlik, ahogyan a pályázatok elbírálása is.

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium **2009-ben két pályázatot** hirdetett **munkahelyteremtő beruházások támogatására**.

- Az MPA-2009-1 számú pályázatra 1,5 milliárd Ft támogatási keretösszeg áll a pályázók rendelkezésére, melynek fő célja: új munkahelyek létrehozását eredményező beruházások támogatása elsősorban az ország gazdasági, társadalmi és foglalkoztatási szempontból kedvezőtlen helyzetű térségeiben. Központunkhoz a megadott határidőig 51 pályázat érkezett közel 590 millió Ft-os forrásigénnyel. A tervezett új munkahelyek száma 549 fő. A pályázatok elbírálása folyamatban van.

- Az MPA-2009-2 számú magas hozzáadott értékű tevékenységek munkahelyteremtő beruházásainak támogatására 250 millió Ft-ot fordít az SZMM, melynek célja: új munkahelyek létrehozásának ösztönzése a humántőke-igényes gazdasági ágazatokban, ahol az üzleti tevékenység létrehozását, bővítését célzó beruházás megvalósításával jelentős számú munkavállaló tartós foglalkoztatására nyílik lehetőség. E pályázat iránt az előző években régiókban nem volt kereslet, most viszont egy pályázat került benyújtásra, melyben 4 fő három éves foglalkoztatásához igényelt a munkáltató 6,6 millió Ft bértámogatást.

A humánszolgáltatásokkal elsősorban az álláskeresők munkaerőpiacra történő visszatérését segítjük elő, de az állástalanságból fakadó egyéni problémákra is megoldást keresünk

Az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ sokszínű szolgáltatási tevékenységgel áll az álláskeresők és az állást kínálók rendelkezésére. Ezek közül mindenekelőtt a munkaerő-piaci információk nyújtását, a (hazai és külföldi) munkaközvetítést és a tanácsadás kell említeni. Ezeket a szolgáltatásokat a mindenkori helyzethez, igényekhez alkalmazkodva, folyamatosan gazdagodó formában kínáljuk ügyfeleinknek.

A humánszolgáltatásokat a kirendeltségi munkavállalási tanácsadók biztosítják, s emellett minden megyeszékhely kirendeltsége mint szolgáltató központ is működik, ahol az Álláskereső Klub, a Foglalkozási Információs Tanácsadó, a Rehabilitációs Információs Centrum által nyújtott többlétszolgáltatások igénybevételére is lehetősége nyílik minden ügyfelünknek.

A kirendeltség szakmai tevékenységével és a rendelkezésre álló szolgáltatási elemek tervszerű felhasználásával szeretnénk, hogy az ügyfelek minél nagyobb hányada a lehetséges legrövidebb időn belül (25 évesnél fiatalabbak 6 hónapon belül, ennél idősebbek 12 hónapon belül) vegyen részt munkaerő-piaci szolgáltatásban. Ha az ügyfelek „időben” kapnak segítséget, csökkenthető a tartós munkanélküliek aránya, javítható a motiváltság, a munkaerő-piaci pozíció.

Az előző évi sikeres pályázatok figyelembevételével **szervezetünk** ebben az évben is **pályázati felhívást tett közzé „Képzésbe vonást és elhelyezkedést elősegítő munkaerő-piaci szolgáltatás nyújtásának támogatása” címmel**. Tettük ezt azért, hogy a munkaerő-piaci, mentális, és szociális okok miatt elhelyezkedési nehézséggel rendelkező, de munkavállalásra motiválható regisztrált álláskeresők részére egyéni és csoportfoglalkozások formájában szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosítsunk az egyéni élethelyzetük megoldása céljából.

Szolgáltatásainkat döntően a regisztrált álláskeresőknél nyújtjuk, de a továbbtanulás előtt álló diákok, a belföldön és külföldön állást keresők is szép számban látogatják a kirendeltség és szolgáltató központokat.

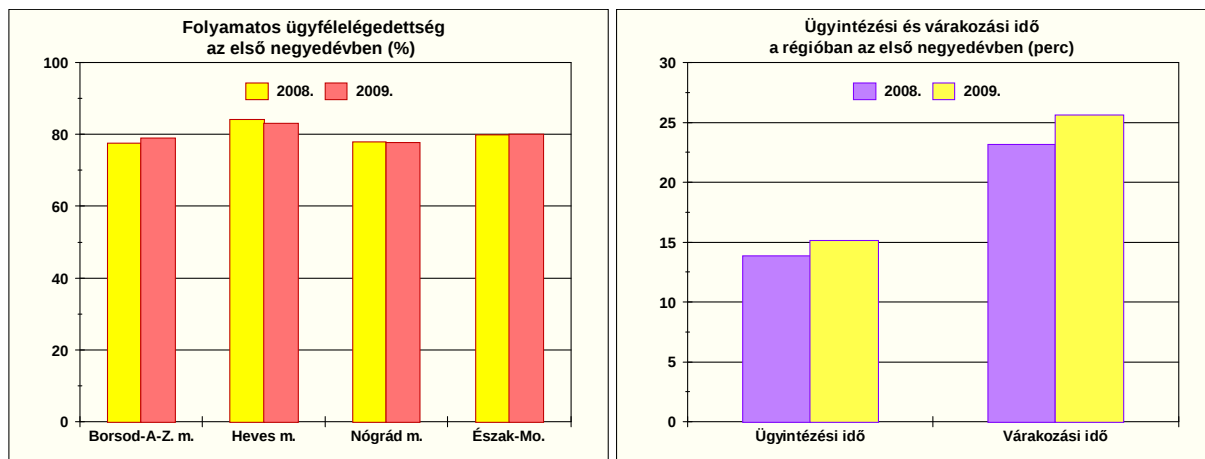
Az ügyfelek körében a legnagyobb igény a munka-, az álláskeresői és a képzési tanácsadás iránt mutatkozik, de sokan kihasználják a FIT által nyújtott lehetőségeket is. Kollégáink nem csak egyéni, hanem csoportos foglalkozásokat és tájékoztatókat is szerveztek.

Az utóbbi hónapokban jelentősen megnövekedett a kirendeltségeink ügyfélforgalma, mind a pályakezdők, mind a nem pályakezdők körében fokozottabb volt a beáramlás, mint egy évvel korábban, miközben csökkent a kiáramlás. Ezek együttes hatására az átlagosnál sokkal több ügyfél szorult segítségre, támogatásra.

A március végén Észak-Magyarországon regisztrált 25 év alatti, 2008. október óta belépő álláskereső negyede részesült valamilyen szolgáltatásban. A 25 évnél idősebb, de egy éven belül regisztrálásra került és március végén még bent lévő ügyfelek esetében viszont 37,6% kapott szolgáltatást. Ezek az arányok a fent említett okok miatt elmaradtak az egy évvel korábbi adatoktól.

Partnereink szakmai tevékenységünkkel való elégedettségét a **minőségirányítási tevékenység** keretében (országosan egységesen) alkalmazott ügyfél elégedettség kérdőíveken folyamatosan, illetve időszakosan is mérjük.

A **folyamatos ügyfél elégedettség**i kérdőívet a régió három megyéjében 2009 első negyedében összesen 6.852 ügyfél töltötte ki. A kirendeltségek, ügyintézők tevékenységét több szempont alapján értékelték, melynek összesített eredménye szerint **80%-uk nagyon elégedett** a kirendeltség által nyújtott szolgáltatásokkal.



Az év eleji ún. folyamatos ügyfél elégedettség felmérés eredményei a növekvő várakozási- és ügyintézési idő, a kevesebb állás és képzési lehetőség ellenére a tavalyival szinte azonos, továbbra is viszonylag magas elégedettségről tanúskodnak. Ez is visszajelzés arról, hogy az elmúlt időszakban a kirendeltségeken ideiglenesen bevezetett átszervezések- és átcsoportosítások hatékonyan szolgálták az ügyfeleket.

Miskolc, 2009. május 15.

Mellékletek

1. sz. melléklet

A 15-64 éves népesség gazdasági aktivitása

Megnevezés	Észak-Magyarország			Országosan		
	2007. év	2008. év	Változás 2008-2007.	2007. év	2008. év	Változás 2008-2007.
Foglalkoztatottak (ezer fő)	422,5	407,4	-15,1	3 897,0	3 849,1	-47,9
Munkanélküliek (ezer fő)	59,4	63,3	3,9	311,7	328,8	17,1
Gazdaságilag aktívak (ezer fő)	481,9	470,7	-11,2	4 208,7	4 177,9	-30,8
Gazdaságilag inaktívak (ezer fő)	349,6	352	2,4	2 591,0	2 616,3	25,3
Aktivitási arány (%)*	58,0	57,2	-0,8	61,9	61,5	-0,4
Foglalkoztatási ráta (%)*	50,8	49,5	-1,3	57,3	56,7	-0,6
Munkanélküliségi ráta (%)*	12,3	13,4	1,1	7,4	7,9	0,5

(KSH Munkaerő-felmérése alapján) *A változás %-pontban értendő

2. sz. melléklet

Az álláskeresők száma és változása Észak-Magyarországon

Körzetek	Az álláskeresők száma és változása az előző évhez képest			
	2008. március (fő)	2009. március (fő)	2009. márc.-2008. márc. (fő)	2009. márc./2008. márc. (%)
Miskolc	16 209	17 527	1 318	8,1
Encs	3 741	4 079	338	9,0
Kazincbarcika	6 427	8 007	1 580	24,6
Tiszaújváros	1 952	2 247	295	15,1
Mezőkövesd	2 669	3 122	453	17,0
Ózd	6 478	7 609	1 131	17,5
Sárospatak	3 168	3 393	225	7,1
Sátoraljaújhely	4 112	4 669	557	13,5
Szerencs	4 424	5 070	646	14,6
Edelény	4 035	4 676	641	15,9
Szikszó	2 740	2 714	-26	-0,9
Tokaj	1 393	1 469	76	5,5
Putnok	1 370	1 507	137	10,0
Gönc	1 240	1 312	72	5,8
Mezőcsát	1 872	1 925	53	2,8
Borsod-A-Z. megye	61 830	69 326	7 496	12,1
Eger	5 042	6 932	1 890	37,5
Gyöngyös	3 410	4 120	710	20,8
Hatvan	1 918	2 506	588	30,7
Heves	3 703	4 041	338	9,1
Füzesabony	2 097	2 403	306	14,6
Pétervására	1 303	1 311	8	0,6
Heves megye	17 473	21 313	3 840	22,0
Salgótarján	6 649	7 539	890	13,4
Balassagyarmat	2 538	3 064	526	20,7
Pásztó	2 069	2 557	488	23,6
Szécsény	2 074	2 240	166	8,0
Bátonyterenye	2 353	2 798	445	18,9
Rétság	1 394	1 716	322	23,1
Nógrád megye	17 077	19 914	2 837	16,6
Észak-Magyarország	96 380	110 553	14 173	14,7